

om det er den nuværende eller mulig den forrige Minister — lod denne Mand selv betale sin Examenscommission. Man siger til ham: Ja, naar der skal være Examenscommissioner for Seminarister, skal der kun være een; vi kunne ikke sende denne til Dit Seminarium, og vil Du have een der, saa anstafte vi Commissionen for din Regning. Deri har Manden fundet sig, og man har altsaa der et Exempel paa, hvor let det er for Cultusministeren at tilvelebringe Examenscommissioner. Det vilde være interessant, hvis den ærede Minister lod samtlige Dimittender fra de kongelige Seminarier examinere af den samme Commission, og man f. Ex. til næste Aar lod Dimittenderne fra Bonstrup Seminarium examinere af den Commission, der fungerer paa Blaagaard. Det vilde da vise sig, hvorvidt den private Anstalt var istand til at concurrere med et kongeligt Statsseminarium og levere ligesaa gode Seminarister som de kongelige Seminarier; og man vilde da derved faae en praktisk Veiledning til at erfare, om ikke Rigsdagen kunde faae disse Seminarier nedlagte, idet mindste tildeels, navnlig til Exempel ved at befordre Oprettelsen af flere private Seminarier, og at saaledes denne Post eller de forskjellige Poster, der findes i Finantsloven til Seminarierne, for Fremtiden kunde bortfalde. Det er virkelig ikke nok, at vi her i Salen hvert Dieblig høre Tale om, at vi skulle indskrænke os paa Grund af Tidsforholdene, naar der saa aldrig kommer noget Forslag frem om, at vi kunne blive frie for Poster, der staae i Finantsloven.

**Monrad:** Jeg forglemt indstændig at anbefale den høitærede Cultusminister en Sag, som allerede var temmelig fremrykket i Kirke- og Underviisningsministeriet, da jeg havde dermed at gjøre; det er nemlig at lette Overgangen til Universitetet for dem, der ikke have gaaet i de lærde Skoler, saasom for dem, der have bestaaet Afgangsexamen til Høistolen, dem, der have bestaaet den almindelige Forberedelsesexamen og Afgangsexamen til den polytechniske Læreaanstalt, dem, der have taget Examen som Søofficerer og forskjellige Andre, at man skulde indrette en særlig Prøve for dem, hvorved

Overgangen til Universitetet lettes, dersom de ønske det. Denne Sag fandt almindelig Bifald fra alle Sider, og jeg troer, at det vil være et stort Samfundsgode at lette Overgangen ogsaa i en senere Alder derved, at man indretter en særlig Prøve, der giver en behørig Garanti, saaledes at Folk, om de ogsaa ere i en fremrykket Alder og af forskjellig Dannelse, dog kunne staae om, naar de ere komne til den rette Bevidsthed om deres Kalb.

**Møller:** Jeg har taget Ordet, fordi det tilfredsstiller mig at see, at der i Finantsudvalget har hævet sig Stemmer for at stryge den Post, som findes i Finantsloven § 10 angaaende Seminariefonden og Seminarierne, Indtægtspost 6, saaledes at Statskassens Tilskud af 7,625 Rd. udgaaer. Ved Endringsforslagene under Nr. 4 og 31 har Mindretallet foreslaaet, hvorledes man skulde opnaae dette, nemlig derved, at man skulde tage Summen af Seminariefondens Capitalformue. Vil man følge dette, hvad vil det da føre til? Det vil føre til, at Seminariefondens Capitalformue, som allerede tidligere bemærket, vil opspises. Dette er ganske vist; men i de mellemliggende Aar vil Staten ikke have noget Tilskud at gjøre, og det vil vise sig, om den private Virksomhed, der nu ogsaa i denne Retning synes at udvikle sig, fører til Noget, naar der bliver givet den Leilighed til at udvikle sig. Uagtet jeg for mit Vedkommende slet ikke kan erkjende, at der er nogen egentlig Concurrence tilstede her, hvor man til den ene Side kaster Pengesækken hen og siger: Tag, hvad I behøve, og til den anden Side slet Intet giver, maa jeg dog sige, at jeg alligevel troer, at der er stærke og dygtige Kræfter til Anvendelse i den private Virksomhed. Jeg troer, at denne, naar den fik Tid dertil, nok vilde vise os, at idetmindste en Deel af Statsseminarierne ere overflødige. Jeg troer at have en saameget større Net til at nære en saadan Mening, som jeg seer af de Dplysninger, der ere meddeelte om Blaagaards Seminarium, at dette har et Eleantal af 217, hvoraf der vel er en Snees Stykker, der læse til Artium, og omtrent ligesaa mange, der modtage almindelig Uddannelse, uden at være bestemte til Skolelærere. Naar